

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
dňa: 26.6. 2012

S P R Á V A

z kontroly oddelenia sociálnych služieb MÚ B-NM
- referát opatrovateľskej služby

Predkladá :

Ing. Ján Dubravec
miestny kontrolór

Materiál obsahuje :

- 1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Správu

Spracovateľ :

Ing. Ján Dubravec
miestny kontrolór

Stanovisko právnej skupiny :

nie je potreba právneho
posúdenia

Na rokovanie prizvať :

Ing. Gabriela Vojtechová
poverená vedúca
oddelenia sociálnych služieb

Jún 2012

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo

schvaľuje

Správu z kontroly oddelenia sociálnych služieb MÚ B-NM - referát opatrovateľskej služby

a/ s pripomienkami

b/ bez pripomienok

Dôvodová správa

Na základe plánu kontrolnej činnosti útvaru miestneho kontrolóra MČ B-NM na I. polrok 2012, schváleného uznesením MZ MČ B-NM č. 8/04 dňa 13.12.2011 a v súlade so Zásadami kontrolnej činnosti samosprávy MČ B-NM, miestny kontrolór s pracovníkmi útvaru kontroly vykonal kontrolu oddelenia sociálnych služieb MÚ B-NM, referát opatrovateľskej služby.

Cieľom kontroly bolo preveriť písomnú agendu spojenú s výkonom opatrovateľskej služby, t.j. podklady súvisiace s rozhodnutiami o poskytovaní opatrovateľskej služby, úhrady za opatrovateľskú službu a úpravy a zrušenia úhrad, resp. zastavenia poskytovania opatrovateľskej služby v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení n.p. a v súlade so Zásadami určovania úhrad za poskytované opatrovateľské služby pre obyvateľov MČ B-NM. Kontrola bola vykonaná za obdobie rokov 2010 a 2011.

SPRÁVA

z kontroly oddelenia sociálnych služieb MÚ B-NM - referát opatrovateľskej služby

Miestny kontrolór mestskej časti Bratislava - Nové Mesto s pracovníčkami útvaru kontroly vykonal na základe plánu kontrolnej činnosti útvaru miestneho kontrolóra MČ B-NM na I. polrok 2012, schváleného uznesením MZ MČ B-NM č. 8/04 dňa 13.12.2011 a v súlade so Zásadami kontrolnej činnosti samosprávy MČ B-NM, kontrolu oddelenia sociálnych služieb MÚ B-NM, referát opatrovateľskej služby.

Cieľom kontroly bolo preveriť písomnú agendu spojenú s výkonom opatrovateľskej služby, t.j. podklady súvisiace s rozhodnutiami o poskytovaní opatrovateľskej služby, úhrady za opatrovateľskú službu a úpravy a zrušenia úhrad, resp. zastavenia poskytovania opatrovateľskej služby v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení n.p. a v súlade so Zásadami určovania úhrad za poskytované opatrovateľské služby pre obyvateľov MČ B-NM. Kontrola bola vykonaná za obdobie rokov 2010 a 2011.

Program kontroly bol zameraný na :

1. Úplnosť dokladov preukazujúcich odkázanosť fyzickej osoby na opatrovateľskú službu
2. Predpisy a platby úhrad za opatrovateľskú službu
3. Zastavenie poskytovania služby, zníženie, resp. zvýšenie úhrad za poskytovanú službu v zmysle platného zákona

Stav na úseku činnosti kontrolovaného referátu bol zisťovaný nepriamou kontrolou, t.j. štúdiom predložených dokladov, súvisiacich s predmetom kontroly.

Porovnaním zisteného skutočného stavu so stavom požadovaným bolo zistené, že kontrolované činnosti boli zabezpečované nasledovne :

k bodu 1/:

Opatrovateľská služba /ďalej len OS/ je sociálna služba, poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na zabezpečenie sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivít. Uvedený druh sociálnej služby je poskytovaný občanom s trvalým

pobytom v MČ B-NM v čase od 8,00 hod. do 15,30 hod. počas pracovných dní v ich domácom prostredí. Je to terénna forma pomoci, poskytovaná za účelom riešenia nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, keď občan nie je schopný sa samostatne alebo za pomoci blízkych o seba postarať.

Právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, ich financovanie a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb upravuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení n.p. s účinnosťou od 1.1.2009.

V zmysle § 62 vyššie citovaného zákona, môžu byť sociálne služby poskytované len na základe zápisu do registra vedeného v MČ B-NM, v súlade s § 108 zákona o sociálnych službách. MČ B-NM požiadala o zápis do registra poskytovateľov sociálnej služby, a to na základe žiadosti vrátane príloh podľa § 64 ods.3 citovaného zákona príslušný VÚC – Bratislavský samosprávny kraj. V registri je priemerne zapísaných okolo 200 opatrovaných občanov s ktorých sa priemerne mesačne poskytujú služby 138 občanom. V roku 2011 bolo na tieto služby čerpaných 186.572,- € z rozpočtu mestskej časti.

Kontrolou súvisiacich dokladov bolo zistené, že výkon OS pre občanov v oblasti zabezpečenia sebaobslužných úkonov /stravovanie, obliekanie, osobná hygiena a i./, starostlivosti o domácnosť /nákup potravín, donáška jedla, pranie, bežné upratovanie a i./ a základných sociálnych aktivít /donáška liekov, vybavovanie úradných záležitostí, prechádzky a i./ zabezpečovalo v roku 2010 v priemere 20 opatrovateliek a v roku 2011 v priemere 23 opatrovateliek.

Kontrolná skupina, náhodným výberom 42 spisov, preverila kompletnú spisovú dokumentáciu opatrovaných občanov.

Kontrolou vyššie uvedenej dokumentácie, zameranej na úplnosť dokladov, preukazujúcich odkázanosť fyzickej osoby na opatrovateľskú službu, v súlade so zákonom o sociálnych službách, neboli zistené nedostatky, pričom bolo zistené nasledovné :

V zmysle § 80 písm. c/ bod 1 zákona o sociálnych službách je obec správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na OS. Rozhodnutia starostu MČ B-NM o odkázanosti na OS boli vydané v návaznosti na doklady s nimi súvisiacimi /žiadosť občana o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, lekársky posudok posudzujúceho lekára s uvedením stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby/. V prípade súhlasu s rozhodnutím o odkázanosti na OS boli na preverovanom referáte podané žiadosti o poskytnutie OS v domácnosti. K žiadosti o poskytnutie OS boli doložené súvisiace doklady, a to posledné rozhodnutie o výške dôchodku zo Sociálnej poisťovne, čestné prehlásenie o majetkových pomeroch a originál právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na OS.

Prijímateľovi OS vyplýva zo zákona o sociálnych službách povinnosť do ôsmich dní písomne oznámiť poskytovateľovi OS zmeny v skutočnostiach, rozhodujúcich o trvaní odkázanosti na OS, ako aj zmeny v príjmových a majetkových pomeroch, rozhodujúcich o určení sumy úhrady za OS.

Vykonanou kontrolou bolo preukázané, že OS bola v sledovanom období poskytovaná občanom na základe dohody o poskytovaní OS, uzatvorenej na základe žiadosti a právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na OS. Predmetné dohody obsahovali požadované údaje v súlade s §74 zákona o sociálnych službách /napr. druh poskytovanej sociálnej služby, deň začatia poskytovania OS, rozsah poskytovanej OS, čas poskytovania OS, vypovedanie dohody a i./. V prípade zmeny

skutočností, ktoré boli predmetom dohody o poskytovaní OS, boli tieto zmenené jej dodatkom v súlade s § 73 ods. 11 zákona o sociálnych službách.

Ďalej bolo zistené, že poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe bolo v prípade ohrozenia života alebo zdravia zabezpečené preverovaným subjektom bezodkladne v súlade s § 8 odst. 6 zákona o sociálnych službách /napr. č.j.146/2011 - klient žijúci sám, po vážnom úraze, a i./.

Výkon kontroly ďalej preukázal, že kontrolovaný referát má za hodnotené obdobie vedenú evidenciu prijímateľov OS v súlade s § 95 zákona o sociálnych službách. Na základe predložených dokladov bolo zistené, že k 31.12.2010 bol aktuálny stav opatrovaných občanov v počte 146 a k 31.12.2011 bolo na území MČ B-NM opatrovaných 130 občanov. Bolo zistené, že preverované oddelenie štvrtročne aktualizuje stav opatrovaných občanov o novozavedené služby a ukončené služby z dôvodu pozastavenia výkonu, resp. úmrtia opatrovaných. Predmetné záznamy z aktualizácie stavu opatrovaných sú predkladané prednostovi MÚ B-NM.

Na základe zistených skutočností kontrolná skupina hodnotí stav na preverovanom úseku činnosti za postačujúci a postup poverených zamestnancov kontrolovaného subjektu pri výkone činnosti v súvislosti s odkázanosťou fyzickej osoby na OS v súlade s príslušnou právnou normou.

k bodu 2/:

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení n.p, ktorý určuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, ich financovanie a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb, Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava–Nové Mesto prijalo na svojom 16. zasadnutí, konanom dňa 22. 4. 2009, uznesením č.16/13.2, „Zásady určovania úhrad za poskytované opatrovateľské služby“ s platnosťou od 1.5.2009. Uvedené Zásady vymedzujú a oceňujú všetky úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity, ktoré sú poskytované opatrovaným občanom.

Výkon a realizáciu opatrovateľských služieb bol náhodným výberom skontrolovaný u 42 klientov za roky 2010 a 2011, a to od podania žiadosti cez uzatvorenú dohodu o úhrade za poskytovanú opatrovateľskú službu, až po určenie výšky úhrady a jej realizáciu. Bol preverený aj výkon opatrovateľskej služby u vybraných klientov.

Napriek tomu, že neboli zistené nedostatky vo výkone zabezpečovania agendy u poverených pracovníkov touto agendou, vyskytujú sa sporadické prípady ukončenia, prerušenia, alebo obmedzenia osobných úkonov. Ako dôvody boli uvedené nezáujmy o všetky doteraz poskytované úkony zo strany klienta, najmä z dôvodu ceny za úkony. No vyskytujú sa aj ojedinelé prípady, že musia byť so súhlasom klienta, obmedzené opatrovateľské úkony iba na dovoz stravy, v dôsledku opakovanej fyzickej agresivity klienta voči opatrovateľkám. Kontrolnou skupinou bolo zistené, že predpisy a platby úhrad za opatrovateľskú službu sú realizované v súlade s prijatými Zásadami určovania úhrad za poskytované opatrovateľské služby a u kontrolovanej skupiny neboli zistené žiadne pohľadávky.

k bodu 3/:

Podľa § 74 Zákona č.448 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení n. p., ak sa podľa ods.11/ zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby, ak si to účastníci v tejto zmluve dohodli. Podľa ods.12/ ak sa zmenia skutočnosti, rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa § 73, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní taktiež uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby. Podľa ods.13/ uvedeného paragrafu prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu. Poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní služby podľa ods.14/ citovaného paragrafu zákona.

Kontrolná skupina náhodným výberom osobných spisov opatrovaných preverila oprávnenosť zastavenia poskytovania opatrovateľskej služby, resp. uzatvorenie dodatkov k dohode o poskytovaní opatrovateľskej služby a k dohode o úhrade za opatrovateľskú službu.

- Dohoda o ukončení opatrovateľskej služby v domácnosti /z dôvodu umiestnenia občana v zariadeniach sociálnej služby, resp. starostlivosti príbuzných o občana/ bola preverená v 19 prípadoch.

Dohody o ukončení poskytovania opatrovateľskej služby, ktorými účastníkmi sú starosta MČ B-NM ako štatutár a prijímateľ sociálnej služby, sú vyhotovené na základe písomnej žiadosti prijímateľa sociálnej služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení n.p.. Tlačivo žiadosti o ukončenie poskytovania opatrovateľskej služby je opatrené prehlásením o tom, že všetky zmluvne dohodnuté záväzky podľa dohody o poskytovaní opatrovateľskej služby má prijímateľ sociálnej služby vyrovnané.

Kontrolované dohody o ukončení opatrovateľskej služby sú obsiahnuté v evidencii prijímateľov sociálnej služby i v záznamoch o aktuálnom stave opatrovaných občanov na území MČ B-NM, ktoré sú štvrťročne predkladané vedúcou referátu opatrovateľskej služby prednostovi Miestneho úradu B-NM.

Kontrolou splnenia záväzkov súvisiacich s dohodou o ukončení poskytovania opatrovateľskej služby v náväznosti na dohodu o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za poskytnutú opatrovateľskú službu nebol zistený vznik pohľadávok. Zmluvne dohodnuté záväzky boli vyrovnané v prípadoch kontrolovaných opatrovaných. Kontrolou všetkých pohľadávok, súvisiacich s dohodami o ukončení opatrovateľskej služby za roky 2010 a 2011 bolo zistené, že všetky zmluvne dohodnuté záväzky boli vyrovnané.

- Ukončenie opatrovateľskej služby v domácnosti z dôvodu úmrtia bolo preverené v 11 prípadoch, v spisoch ktorých sú doložené kópie úmrtných listov, ktoré boli doručené na základe vyžiadania referátu opatrovateľskej služby po zistení úmrtia.

Záväzky, súvisiace s úhradou za poskytnuté sociálnej služby podľa dohody o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za poskytnutú opatrovateľskú službu boli pozostalými vyrovnané /pokladňa, zloženka/.

Kontrolou evidencie prijímateľov sociálnej služby opatrovaných občanov na území mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a záznamov, ktoré sú kvartálne

predkladané vedúcou referátu opatrovateľskej služby prednostovi MÚ B-NM neboli zistené rozdiely. Úmrtia občanov sú opatrené dátumami úmrtia.

- Dodatok k dohode o poskytovaní opatrovateľskej služby a úhrade za opatrovateľskú službu bol preverený v 5 prípadoch, a to :

Č.j.: Soc./3/2012/OS s účinnosťou od 2.1.2012

/zrušenie všetkých dohodnutých úkonov okrem donášky jedla do domu/

Č.j.:Soc/172/2011/OS s účinnosťou od 2.11.2011

/zrušenie dohodnutých úkonov okrem úkonov, súvisiacich s donáškou jedla a obsluhou/

Č.j.: Soc/31/2010/OS s účinnosťou od 1.2.2010

/rozšírenie o sebaobslužné úkony, úkony starostlivosti o domácnosť a základné soc. aktivity/

Č.j.: Soc/72/2011/OS s účinnosťou od 2.5.2011

/rozšírenie o úkony – bežné upratovanie domácnosti a starostlivosť o lôžko/

Č.j.:Soc/149/2011/OS s účinnosťou od 3.10.2011

/zrušenie niektorých dohodnutých úkonov a rozšírenie o úkon vynášania drobného odpadu/.

Dodatky k dohodám o poskytovaní opatrovateľskej služby a úhrade za opatrovateľskú službu, ktorými účastníkmi sú starosta MČ B-NM ako štatutár a prijímateľ sociálnej služby, sú vyhotovené na základe písomnej žiadosti prijímateľa sociálnej služby v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991/Zb. o živnostenskom podnikaní.

Kontrolou výšky úhrad za poskytovanú službu podľa dodatkov, uzatvorených za roky 2010 a 2011 bolo zistené, že táto zodpovedá cene a rozsahu zmenených poskytovaných úkonov opatrovateľskej služby v zmysle uznesenia Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Nové Mesto č.16/13.2 zo dňa 22.4.2009.

Na základe vyššie uvedených zistení možno konštatovať, že administratívne úkony, súvisiace so zastavením poskytovania opatrovateľskej služby, zníženia, resp. zvýšenia úhrad za poskytovanú službu sú vykonávané v súlade s platným zákonom, resp. Zásadami určovania úhrad za poskytované opatrovateľské služby pre obyvateľov MČ B-NM na základe právoplatného rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na opatrovateľskú službu.

Záver:

Vykonanou kontrolou oddelenia sociálnych služieb MÚ B-NM zameranej na písomnú agendu spojenú s výkonom opatrovateľskej služby, poskytovanej v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení n.p. a v súlade so Zásadami určovania úhrad za poskytované opatrovateľské služby pre obyvateľov MČ B-NM neboli zistené nedostatky.

Kontrolná skupina preverila rozsiahlu agendu poskytovania opatrovateľskej služby a na základe preskúmania súvisiacich dokladov hodnotí prácu zodpovedných pracovníkov na kvalitatívne vysokej úrovni.

Z vykonanej kontroly bol spísaný záznam, ktorý bol prerokovaný s prednostom MÚ B-NM a poverenou vedúcou oddelenia sociálnych služieb. Nakoľko neboli zistené nedostatky, nie je potrebné k správe z kontroly prijímať žiadne ukľadacie uznesenie.

Uznesenie z 11. zasadnutia MZ MČ B-NM konaného dňa 26. júna 2012

11/05 Miestne zastupiteľstvo s ch v a ľ u j e

Správu z kontroly oddelenia sociálnych služieb Miestneho úradu Bratislava – Nové Mesto -
referát opatrovateľskej služby

- bez pripomienok

Hlasovanie : za : 18
 proti : 0
 zdržali sa : 0